

Zondag 14 augustus 2022

20e zondag door het jaar

Hoogfeest van Maria Tenhemelopneming

Lezingen: Johannes 11 , 19a; 12, 1-6a 10b en LucS 1, 39-56

Overweging

Als kind maakte het verhaal van de ontmoeting van Maria met Elisabeth al heel veel indruk. Ik groeide op in een klein Limburgs dorp tussen veel nichtjes en neefjes. We zagen elkaar elke zondag bij Oma na de Mis. En het leek me toen - als jong meisje - heel erg als je geen kinderen zou hebben. Daarom kon ik zo blij zijn iedere keer als ik het verhaal van de ontmoeting van Maria met Elisabeth regelmatig hoorde voorlezen. Ik ervoer het werkelijk als een wonder, als iets van God, dat Elisabeth zó oud nog moeder mocht worden.

Wie had kunnen bevroeden, dat dit wonder ook voor mij was weggelegd, toen ik op oudere leeftijd in verwachting raakte van onze dochter. Werkelijk een geschenk, een kind aan ons toevertrouwd. 'Aan ons toevertrouwd' kwam op haar geboortekaartje te staan.

Het verhaal van Elisabeth en Maria laat ons zo zien, dat ondanks tegenslagen ook onverwachte geschenken ons ten deel kunnen vallen. Dat we bij klaarblijkelijke uitzichtloosheid ook mogen blijven hopen. Niets ligt vast. Dingen kunnen een wending krijgen, die ons soms versteld doen staan. We weten niet wat het leven met ons voor heeft. We weten niet waar we voor bedoeld zijn in ons leven, wat God met ons voor heeft.

Het verhaal vertelt ons ook over een intieme vriendschap tussen twee vrouwen. De jonge Maria en de oudere Elisabeth. Misschien is het helemaal niet juist om vanuit ónze tijd naar dit verhaal te kijken. Maar we zouden ons kunnen voorstellen, dat Elisabeth heel erg schrok van de zwangerschap van Maria en hier misschien vragen over zou stellen: "Hoe kwam dat nou Maria, dat je zwanger raakte.... wat vervelend en hoe is het met Jozef en jou..... en denk je niet dat dit lastig gaat worden? " Nee. Elisabeth laat ons zien in het verhaal, dat Lucas ons vertelt, dat haar vriendschap met Maria bestaat uit een onvoorwaardelijke en liefdevolle verbinding met Maria. Zij lijkt Maria volkomen te respecteren en laat Maria helemaal in haar waarde.

Hoe ongelooflijk mooi is dat. Iemand onvoorwaardelijk liefhebben is echt niet altijd gemakkelijk. Wanneer we iemand al langer kennen hebben we misschien wel wegen gevonden om langs kliffen van kleine irritaties heen te varen.

Maar als we mensen ontmoeten, die ons wat minder liggen - zoals we dat zo fijntjes kunnen zeggen - dan wordt er een beroep op ons oordelingsvermogen en op onze generositeit gedaan. Wij worden dan uitgedaagd (zoals Elisabeth dat deed) in alle openheid een ander te ontmoeten. Onbevooroordeeld en nieuwsgierig. Zo willen toch ook zelf benaderd worden? Niet alleen door onze naasten maar ook door de Allerhoogste, die ons het leven heeft gegeven?

In de Evangelielezing van vandaag is Elisabeth zich bewust van het wonderlijke en bijzondere van de zwangerschap van Maria en zij spreekt een zegenbede uit: "Wees gegroet Maria, jij zijt de gezegende onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van uw schoot".

Sommigen zeggen dat Elisabeth zelf de zegen geeft en uitspreekt. Anderen zeggen dat zij Gods zegen uitspreekt en er woorden aan geeft. Misschien is het niet van belang te weten, wat er precies gebeurt. Maar het is vooral van belang wat er tussen die twee vrouwen gebeurt op dat moment.

Vorige week maakte ik zelf iets mee, waar ik diep van onder de indruk was. ik verving Astrid Veldhuis die normaal de vieringen in de Koperwiek verzorgt één keer per maand. In dat kader was mij gevraagd de communie te gaan brengen naar een vrouw van begin zestig. Zij heeft een verstandelijke beperking en woont op een afdeling in de Koperwiek, die speciaal is ingericht voor deze mensen. We hadden een paar dagen eerder al kennis met elkaar gemaakt.

Toen ik bij de Koperwiek aan kwam, hing ze als uit het raam en riep: "Hallo! Even naar boven kijken! Ik zit er al klaar voor!" Ik zei dat ik een half later naar haar kamer zou komen.

Toen ik een half uur later naar haar kamer kwam, zat ze al klaar aan een tafeltje, waarvan ze een klein altaar had gemaakt. We spraken eerst wat en daarna baden we een Onze Vader en een Wees gegroet. Toen gaf ik haar de communie en na een moment stilte wenste ik haar een fijne week. "Nee, nee," zei ze. "We zijn nog niet klaar hoor! Je moet me nog zegenen". Ik was even verbouwereerd en zei tegen haar: dat wil ik graag doen, maar wil jij me dan vertellen hoe Astrid dit altijd doet?" "Ja hoor. Ga maar staan". Ze nam mijn beide handen en trok me langzaam omhoog uit mijn stoel en ging tegenover mij staan. Toen legde ze mijn handen op haar hoofd en zei: "Nu mag je me zegenen". Ik sprak een zegengebed uit, dat zomaar in mij op kwam. Het ontroerde me heel erg hoe wij daar samen stonden. Het ontroerde me dat zij mij toevertrouwde om haar te zegenen. Maar het voelde ook alsof niet ik háár maar zij míj zegende. Ik werd er stil van.

Om zegen vragen en zegen ontvangen. Over alles wat ons in ons leven beroert. Dát is verbonden met de persoon van Maria, met de vrouw die als liefdevolle moeder van Jezus voor ons van betekenis is. En dat is door de eeuwen heen zo gegroeid en ontwikkeld. Maar misschien hebben we zelf ook in ons eigen leven een ontwikkeling doorgemaakt in onze verhouding tot Maria. En is de betekenis van Maria voor ons persoonlijk nu anders dan vroeger.

Maria. Velen van ons in deze kerk, die van huis uit katholiek zijn, zullen haar naam bij één van de doopnamen hebben meegekregen. Ook zullen er velen onder ons zijn, die thuis een Mariabeeldje thuis hebben. Zelf heb ik het Mariabeeldje van mijn grootmoeder. Dat is nu bijna 100 jaar oud. Eerst stond het als een soort kunstvoorwerp op de schouw. Maar op een dag nam ik de oude gewoonte weer eens op om een kaarsje aan te steken bij het beeldje. In mijn generatie was dat wat in onbruik geraakt. Ik doe het nu vaker.

Een kaarsje aansteken helpt me nu om gemakkelijker een gebed uit te spreken, om zegen te vragen. Maar ook om aandacht te hebben voor iets speciaals. Een moment van rust te creëren. Als ik bij het beeldje van mijn Oma een kaarsje aansteek voel ik me ook verbonden met haar en met haar geloofsleven, denk ik aan haar vertrouwen en hoop. Ik stel me dan voor hoe zij bemoediging vond toen ze een kaarsje brandde in oorlogstijd, toen mijn Opa ondergedoken was.

Maar ik voel me ook verbonden met elkaar, wanneer ik bij ons Maria altaar een kaarsje aansteek voor mijn eigen intenties en daar samen met u biddend stil ben. Alleen in mijn gedachten, maar verbonden met iets groters, iets veelomvattenders. Een universeel vertrouwen in een gezegende liefdevolle wereld, waarin ik steun kan vinden, kan hopen en dankbaar kan zijn. Hier samen met u in de kerk van Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand. Amen.

Janine Noten